

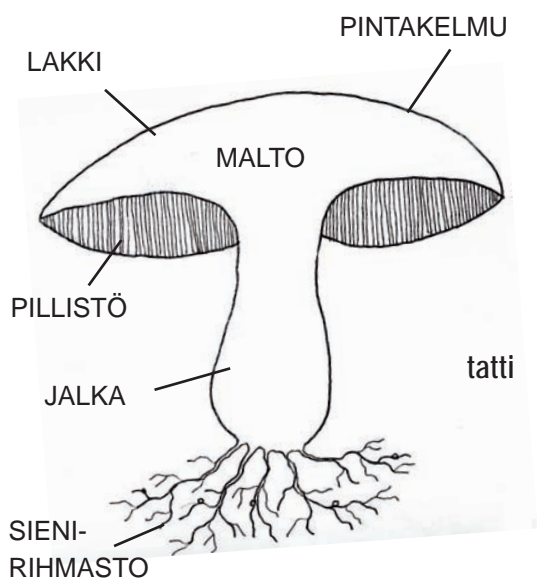
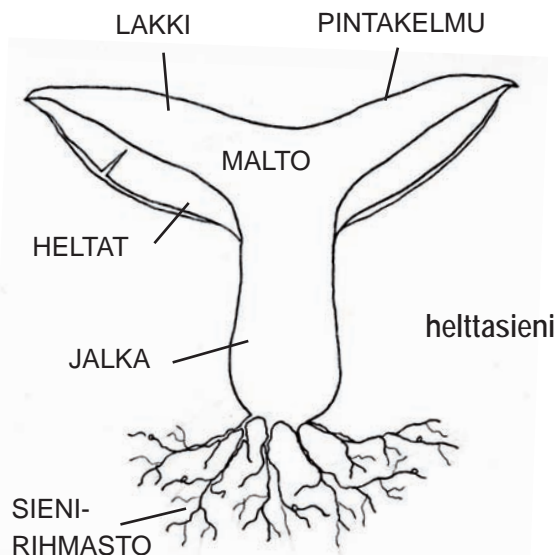
Napapiirin luontokansio

SIENET JA SIENESTYS

Sienestys on hauskaa puuhaa! Varusteiksi riittää kori ja sieniveitsi. Sienikirja on myös tarpeen. Opettele aluksi kokeneemman sienestäjän kanssa muutama ruokasieni ja kerää vain niitä. Kun opit tuntemaan useampia sieniä, voit laajentaa valikoimaa.

Useimmat sienilöydeistä ovat ruuaksi kelpaamattomia, jotkut jopa myrkyllisiä. Tuntematonta sientä ei saa koskaan maistella!

SIENEN RAKENNE

Sienen poimiminen

Irrota sieni tarttumalla sen jalasta ja vääntämällä sieni varovasti irti maasta. Pyyhi sieniveitsen sudilla multa pois jalasta tai leikkaa multainen osa pois. Sudi roskat pois sienien lakista. Laita sieni koriin jalka alaspäin, jotta helttöihin tai pilleihin ei varise roskia muista sienistä. Kun pääset kotiin, jatkokäsittele sienet heti, sillä ne pilaantuvat helposti.

Sienten jatkokäsittely

Ohjeita sienten käsittelyyn löydät sienikirjoista. Eri sienilajeilla on erilaisia säilöntä- ja valmistusmenetelmiä. Useimmat rouskut **ryöpätään**, eli ne keitetään nopeasti väljässä vedessä, jolloin niissä olevat kirpeät aineet liukenevat keitinveteen, joka heitetään pois.

Tatit ja haperot paloitellaan ja **kiehautetaan** paistinpannulla, jolloin niistä haihtuu liika neste. Korvasieni on raakana hyvin myrkyllinen. Se pitää ryöpätä huolellisesti kahteen tai useampaan kertaan, jolloin siinä oleva myrkyllinen aine poistuu sienestä.

Sienet säilyvät pakastimessa tai suolattuina. Sieniä voi myös kuivata. Sienet sopivat höysteeksi moniin ruokiin, niistä voi valmistaa salaattia, kastiketta, keittoa tai vaikkapa piirakkaa. Parhaimmillaan sienet ovat kuitenkin satokauden aikana, heti sieniretken päätteeksi valmistettuna metsän herkkuna.

Napapiirin luontokansio

SYÖTÄVIÄ SIENIÄ

keltahaarakas
Ramaria flava

kuusenleppärousku
Lactarius deterrimus

sillihapero
Russula xerampelina

männynleppärousku
Lactarius deliciosus

keltahapero
Russula claroflava

keltarousku
Lactarius repraesentaneus

kangastatti
Suillus variegatus

punajalkahapero
Russula rhodopus

karwarousku
Lactarius torminosus

isohapero
Russula paludosa

herkkutatti
Boletus edulis

isovoitrousku
Lactarius scrobiculatus

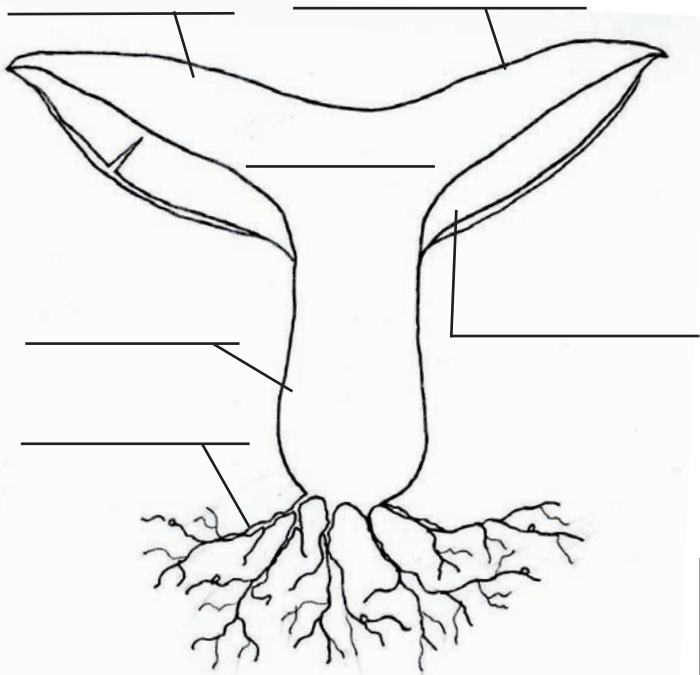
Napapiirin luontokansio

Sieniä sateella

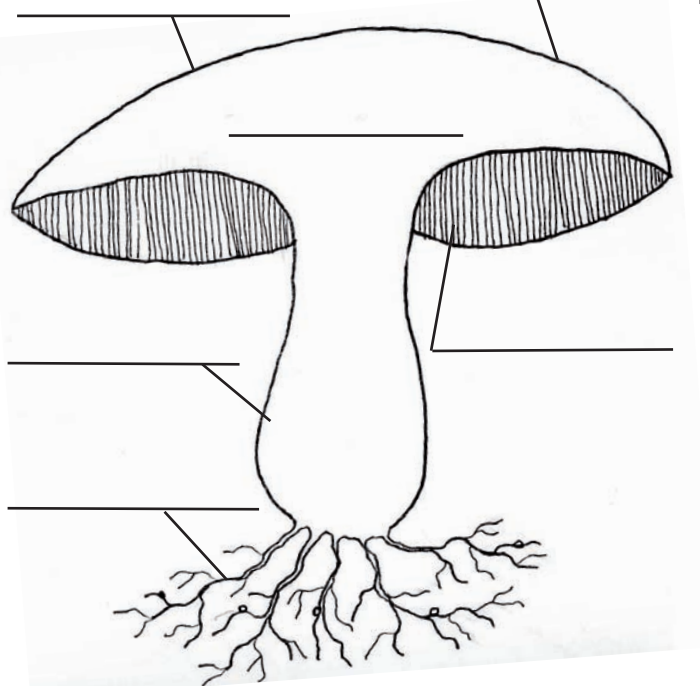
Nimeä sienen osat! Valitse sopiva osa laatikosta. Voit käyttää apuna sienikirjaa.

Poimi sienikirjasta helttasieniä listaan!

Tämä sieni on _____.

JALKA	PILLISTÖ	MALTO
LAKKI	PINTAKELMU	
SIENIRIHMASTO	HELTTASIENI	
	HELTAT	TATTI

Poimi sienikirjasta tatteja listaan!

Tämä sieni on _____.

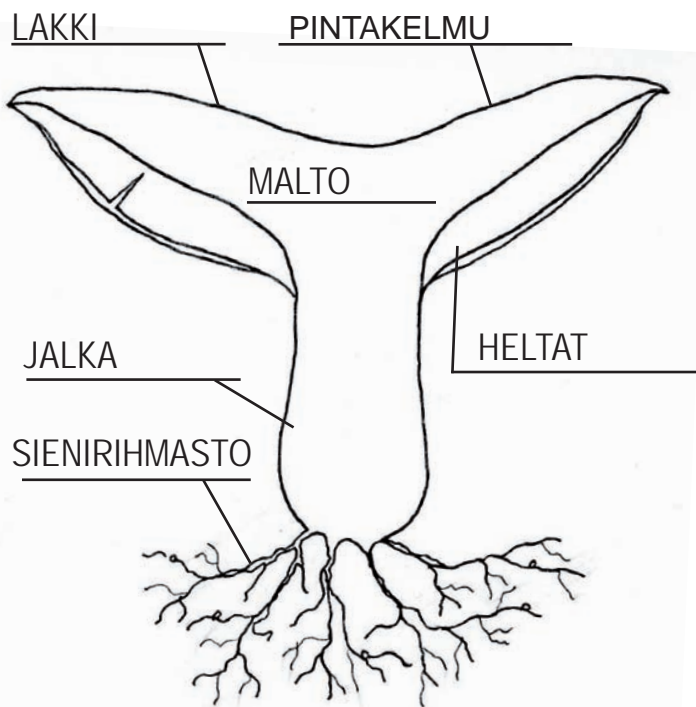
nimeni: _____ luokka: _____

Napapiirin luontokansio

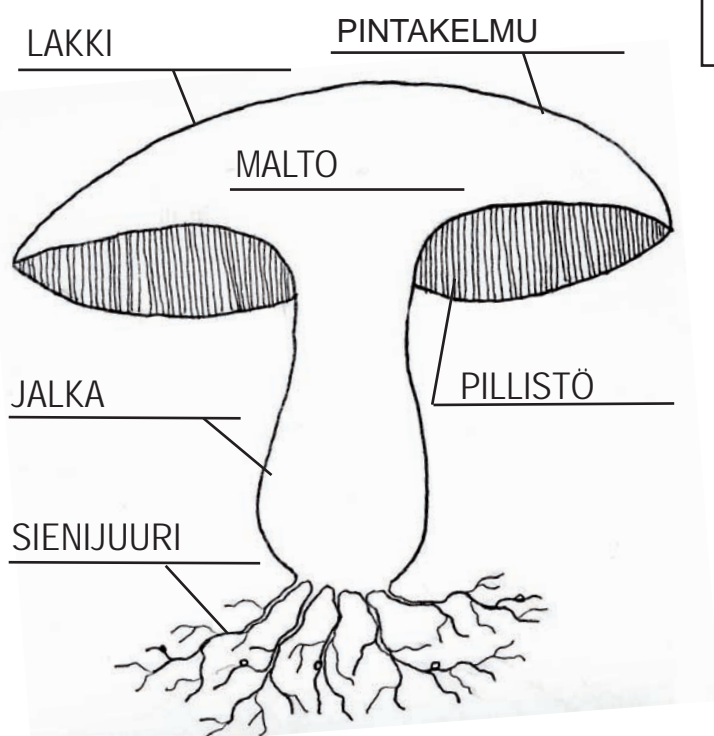
Sieniä sateella - ratkaisu

Nimeä sienen osat! Valitse sopiva osa laatikosta. Voit käyttää apuna sienikirjaa.

Tämä sieni on HELTASIENI.

Tämä sieni on TATTI.

Poimi sienikirjasta helttasieniä listaan!

KANGASROUSKU

LEPPÄROUSKU

ISOHAPERO

KELTAHAPERO

KOIVUHAPERO

VERISEITIKKI

KÄRPÄSSIENI

JALKA	PILLISTÖ	MALTO
LAKKI	PINTAKELMU	
SIENIRIHMASTO	HELTASIENI	
	HELTAT	TATTI

Poimi sienikirjasta tatteja listaan!

HERKKUTATTI

KANGASTATTI

NUMMITATTI

VOITATTI

LEHMÄNTATTI

PUNIKKITATTI

ÄIKÄTATTI YM.

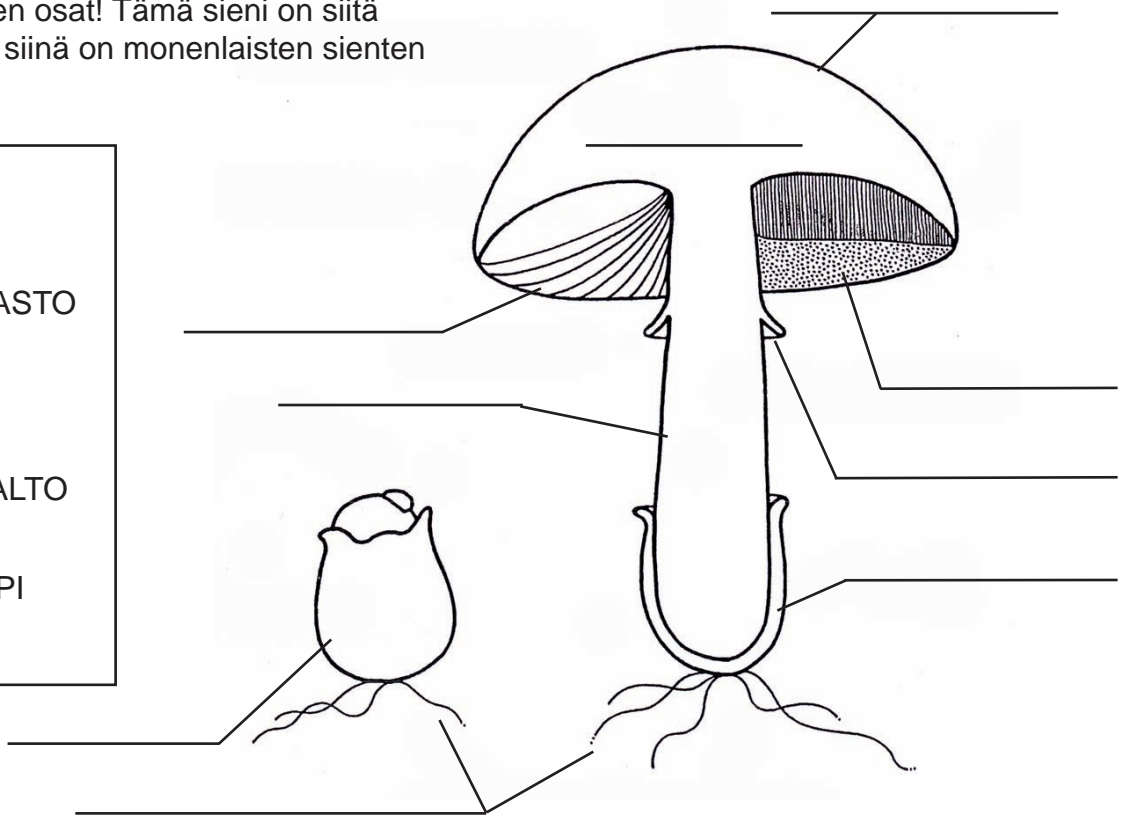
Napapiirin luontokansio

Pieni sieni

1. Nimeä sienen osat! Tämä sieni on siitä erikoinen, että siinä on monenlaisten sienien osia.

- JALKA
- LAKKI
- SIENIRIHMASTO
- HELTAT
- PILLISTÖ
- MALTO
- RENGAS
- TUPPI
- KALVO

2. Miten erottaa tatin vaikkapa rouskuista?

3. Mitä välineitä tarvitset, kun lähdet sienä poimimaan?

4. Yhdistä nimi oikeaan sienikuvaan!

HERKKUTATTI

ISOHAPERO

KARVAROUSKU

nimeni: _____ luokka: _____

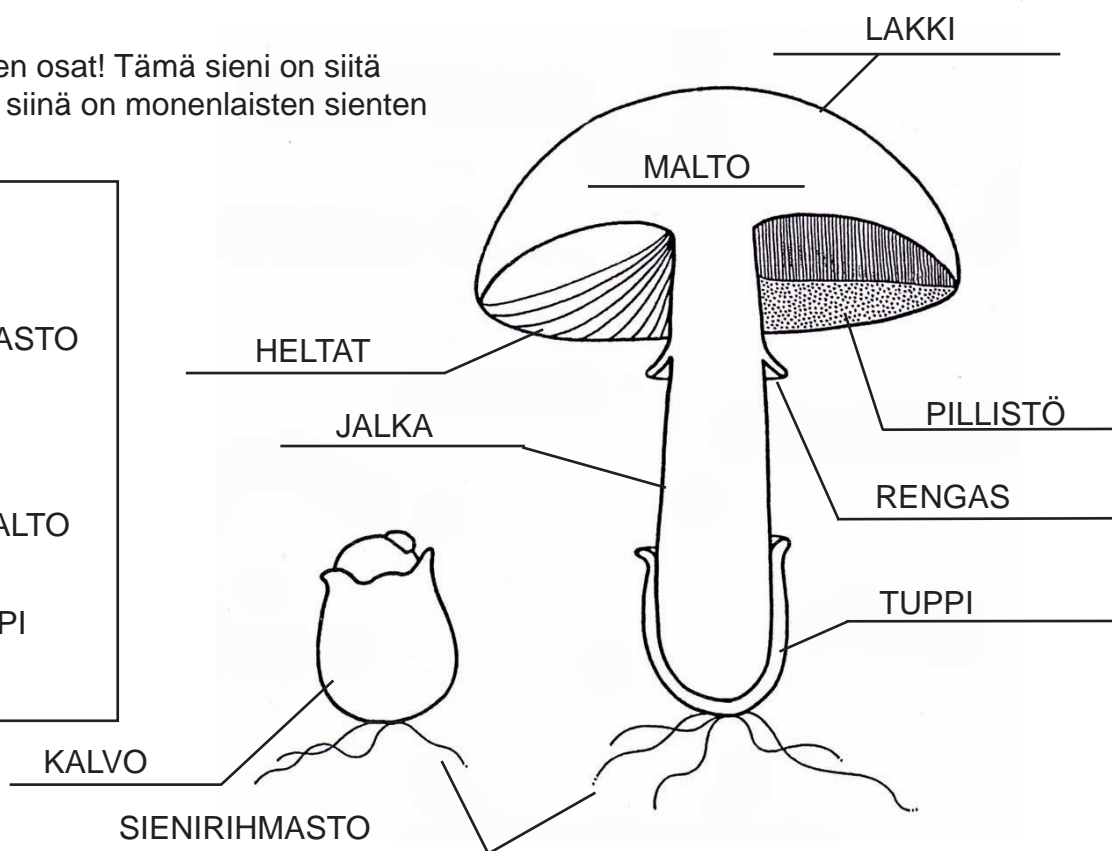
Napapiirin luontokansio

Pieni sieni - ratkaisu

1. Nimeä sienen osat! Tämä sieni on siitä erikoinen, että siinä on monenlaisten sienien osia.

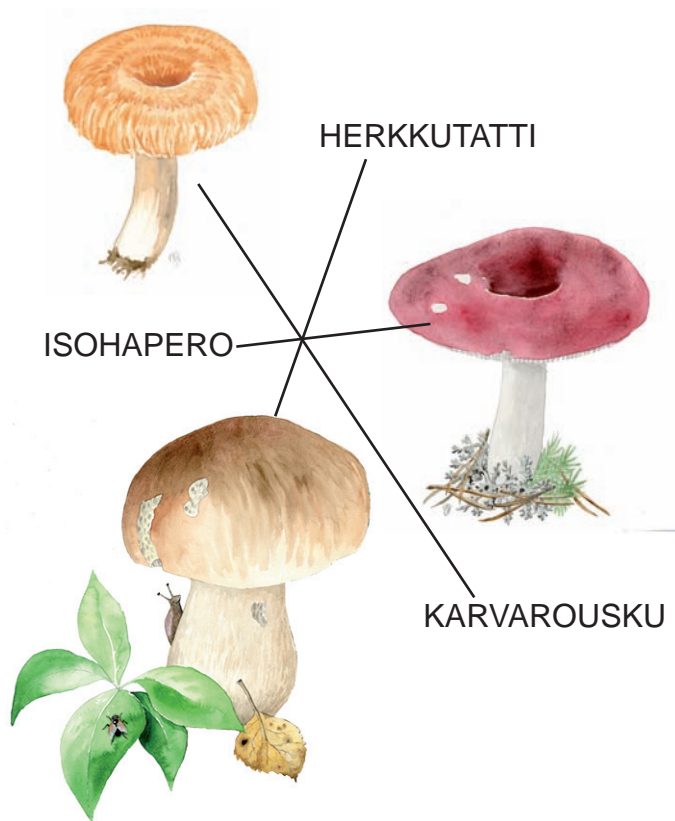
- JALKA
- LAKKI
- SIENIRIHMASTO
- HELTAT
- PILLISTÖ
- MALTO
- RENGAS
- TUPPI
- KALVO

2. Miten erottaa tatin vaikkapa rouskuista?
TATILLA ON PILLIT LAKIN ALLA, ROUSKUILLA JA HAPEROILLA ON HELTAT.

3. Mitä välineitä tarvitset, kun lähdet sieniä poimimaan?
SIENIKORI, SIENIVEITSI, SIENIKIRJA, KUMISAAPPAAT, EVÄÄT, KARTTA, KOMPASSI, TULITIKUT

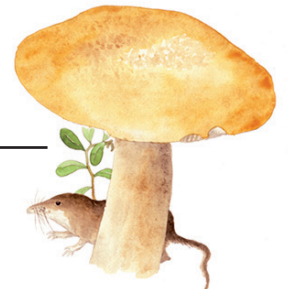
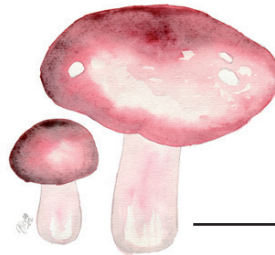
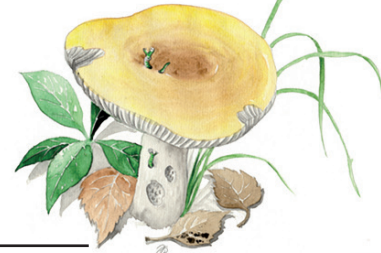
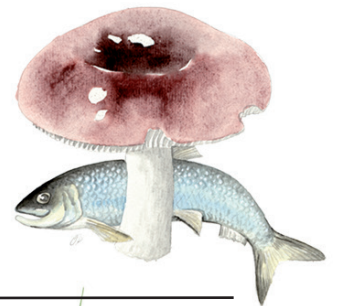
4. Yhdistä nimi oikeaan sienikuvaan!

Napapiirin luontokansio

Syötäviä sieniä

Nimeä lajit: HERKKUTATTI, KELTAROUSKU, KARVAROUSKU, VOIROUSKU, ISOHAPERO, SILLIHAPERO, KELTAHAPERO, PUNAJALKAHAPERO, KANGASTATTI, KELTAHAARAKAS, KUUSENLEPPÄROUSKU, MÄNNYNLEPPÄROUSKU

nimeni: _____ luokka: _____